Ao. 1811. No. 14

ADVERTENTIEBLAD VAN HET DEPARTEMENT VAN DE WESTER-EEMS.

DONDERDAG den 15 Augustus.

OPROEPINGEN enz.

Alle de genen welke iets te vorderen hebben van, of schuldig zyn aan den Boedel van wylen den wel Ed. zeer gel. Heer *Medecinæ Doctor* G. MULLER te *Appingedam*, worden vriendelyk verzocht, om daarvan binnen zes weken, aan een der Ondergeteekenden aangave of betaling te doen; zullende de nalatigen in regten worden vervolgd.

APPINGEDAM den 13 July 1811. W. LAUWENSTEIN. J. VERKADE. *Executeuren Testamentair.*

Alle de genen welke iets te pretenderen hebben, of verschuldigd zyn, aan den Boedel van den Heer C. H. BUCHNER, in leven *Commissaris* van *Politie* van *Delfzyl* en *Appingedam*, te *Delfzyl* den 26 Juny ll. overleden, worden verzocht daar van ten spoedigsten, en wel *voor* den 15 September 1811, schriftelyke opgave te doen aan den Heer J. LIMBURGH OOSTERHUIS, *Predikant* te *Delfzyl* voornoemd

Alle die aan den ondergeteekenden gelden schuldig zyn, worden op 't vriendelykst en ernstigst verzocht, inwendig den tyd van zes weken na dato dezes betaling te doen; zullende de hier in nalatigen in Regten worden aangesproken.

GRONINGEN den 7 Augustus 1811. BONNE TEN KATE, In de Turfthoren-straat Zuid zyde Letter C No. 7, boven de Timmerman WILTENS

OPENBARE VERKOOPINGEN, VERHURINGEN, enz.

De Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qlté. gedenken op *Vrydag* den 16 Augustus 1811, des avonds te 7 uren, ten huize van L. VAN DER MOLEN, aan de Markt, publiek by Strykgeld te Verkoopen: I. Eene Kapitale, onlangs geheel nieuws doortimmerde, HEEREN BEHUIZINGE, met een groote en wel aangelegde TUIN, ten Zuiden in de Breede Gang, uitgang hebbende op de Oude-weg; zynde de Behuizinge voorzien met vyf Kamers, een Kantoer-Kamertje en twee Keukens, hebbende alle een vrolyk uitzigt in gemelde Tuin, zynde in de Tuin een Volière en een Goudvisch-Vyver, met een menigte exquiste vruchtdragende Boomen; zoo door den Heer T. FOLMER en Vrouw in Eigendom wordt bewoond en gebruikt. II. Een WAGEN-HUIS en twee KAMERS onder één dak, ten Noorden in de Breede Gang, tegen over No. 1, wordende mede door denzelven geposlideert. Alles breder in de Billetten vermeld; en kunnen in oogenschyn worden genomen den 15 en 16 dezer, des nademiddags van 2 tot 5 uren.

De Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in q'té. gedenken op *Maandag* den 19 Augustus 1811, des avonds te 7 uren, ten huize van de Kastelein H M. BAKKER, in het *Schippers Gezelschap*, aan de Noorder Haven, publiek by Strykgeld te Verkoopen: Een hecht sterk doortimmerde BEHUIZINGE, ten Zuiden aan de Noorder Haven, waarin vele jaren de *Bontnegotie* met goed succes is en nog wordt gecontinueerd, door de Dochters van wylen den Beurtschipper PIETER JANS, als Eigenaressen, zynde verders zeer geschikt tot vellerhande affaires; breder in de Billetten vermeld. Hier over kan het halve Koopschat blyven staan.

Op *Woensdag* den 21 Augustus 1811 zal alhier op dezer *Stads Halle* worden Verkocht: een partytje Paarse en gekleurde KATOENEN, *Rouaansche* Paarse en andere DOEKEN, HEMDE LINNENS, fyne LAKENS, BAAI, BLAAUWBONT enz., en meer andere GOEDEREN, welke ten dage van Verkoop zullen worden opgelangt.

Op *Donderdag* den 29 Augustus, zal te *Leer*, publiek Verkocht worden: Een party FRANSCHE WYNEN, van plus minus 7 à 800 fusten, bestaande in witte *Picardan*, *Pouilly*, *de Blois*, *de Chablis*, *Noël*, *Tours*, *de la Rochelle*; roode *du Ehet*, *Bordeaux*, *Rousillon en Bourgogne Wyn*; waarvan het nadere by den Makelaar PH. D. VICHTER te vernemen is.

LEER den 8 Augustus 1811.

Ten eersten staat Publiek te worden Verhuurd: De HERBERG en BAKKERY op de *Groeve* by *Zuidlaren* thans bewoond door de Kastelein HINDRIK FEBES; de Bakkery met derzelver *Gereedschappen*. — Om te aanvaarden op den 1 November 1811.

De Wedw. OTTO ALBERTS BOUMAN, is gezind vry uit de hand te Verkoopen: Hare *BOEREN-PLAATS*, bestaande in een fojale BEHUIZINGE en groote SCHUUR, voorzien met differente Vertrekken en twee Kelders, Put en Regenwater; als mede de VASTE BEKLEMMING van ruim 80 Deimatten *Groen-* en *Bouw-Land*, doende tot een vaste hure, des jaars 400 guldens, staande en gelegen langs de Trekweg op het aangenaamste in de *Eexta*. Iemands gadinge zynde, kan bovengenoemde er over spreken.

Uit de Hand te Koop eene ruime HEEREN BEHUIZINGE, voorzien van 5 Beneden en 3 Bovenkamers, waar van 6 zyn Behangen. — Voorts Mangelkamer; Koetshuis en Stal, twee Tuintjes en een Plaats; om op May 1812, of misschien wel eerder te aanvaarden. — Te bevragen by den Eigenaar van hetzelve, Lett. S. No 71. in de Ooster-straat.

Uit de hand te Koop: Een ruime BEHUIZINGE met drie beneden en een klein bovenkamertje, zynde thans in drie perceelen verhuurt, staande aan de straat tegen over de Toren, in het beste van *Winschoot*, om op May aanstaande te aanvaarden; te bevragen by E. K. GROENEVELD, in de *Bank van Leening* te *Winschoot*.

Een HUIS met een HOFJE en STAL er achter, in de Visscher-straat, te Huur of te Koop, om op den 1sten November 1811 te aanvaarden. Na der onderrigt by W. STARKE aan de Visch-Markt.

De ondergeteekende presenteert uit de hand te Koop: een welbevaren TJALKSCHIP, groot pl. min. 32 Lasten Haver, met Zeil en Treil, Ankers en Touwen, liggende thans in de Zuider-Haven te *Groningen*.

JEENE A. KUYPER.

Een CARRICLE met Eenspan, voor een Paard, zeer liet, zoo goed als nieuw, uit de hand te Koop; te bevragen by E. EISSING, Mr. Zadel maker in de Oude Ebbinge-straat.

GEMENGDE BERIGTEN.

De ondergeteekende, Keurmeester der *Dek-Hengsten* in dit Departement, als daartoe geauthoriseerd door Heeren COMMISSARISSEN, brengt by deze ter kennis van die gene, welke daar by belang mogten hebben, dat, ter gelegenheid van de op den 13 Augustus ll. gehoudene *keur* der *Dek-Hengsten*, op grond van Art. 26 van het *Reglement op de Paarde-fokkery*, de navolgende PREMIEN aan de eigenaars van de drie beste *Dek-Hengsten* zyn uitgedeeld, als: van 75 Guldens aan LAMMERT LAMMERTS, op den *Hoorn*; van 50 Guldens aan P. B. VOS, te *Katmis* onder *Holwierde*, en van 25 Guldens aan EELE GERRITS BOEREMA, buiten de Steentil poort te *Groningen*; zynde de eerstgemelde zwartharig, en de beide anderen naast by geel bruin. —— Dat voorts zyn afgekeurd, de navolgende *Hengsten*, als: eene zwarte vierjarige *Hengst* van HERE JANS, te *Westerwytwert*; een driejarige bruine bles *Hengst* van M. K. BOEREMA, te *Wagenborgen*, en nog een bruine driejarige *Hengst* van ROELF HARMS PINXTER, op de *Ommelander-Wyk*.

R. SCHATTENBERG.

ADVERTISSEMENT.

Op HEDEN den 15 dezer, des avonds ten 9 uren, zynde de geboorte-dag van onzen roemvollen KEIZER, zal er een publiek *BAL* gegeven worden, in het HÔTEL FRANCE, voormaals het *Heeren Logement*, in de Brugge-straat, onder directie van den Dansmeester en Stads Musicus JOHANNES OTTO. De Entreé voor een Heer is 1 gulden, de Dame vry. Voor goed Orchest, consumptie en directie, zal ten vollen gezorgd worden.

Met permissie van den *MAIRE* van HOOGKERK, gedenkt HINDRIK WILKENS, woonachtig op *Kostverloren*, buiten de Kraan-poort, ten zynen huize, op *Maandag* den 19 Augustus, te laten Verharddraven: Een fraaije met ZILVER gemonteerde ZWEEP, waarop alle Paarden, die aldaar nog geen Zweep gewonnen hebben, en naar genoegen der Keurmeesters zyn, zullen worden toegelaten. De ryding zal beginnen precies te 3 uren in den namiddag, en de keuring netto te 2 uren plaats hebben.

Er wordt vermist, een Jongeling, genaamd JOHANNES VAN HULST, Voorzoon van DANIEL VAN ZOMEREN, woonachtig te *Lang-Akker-Schans*, oud 14 jaren, klein van persoon, hebbende zwart haar, bruine oogen, eene witte stip op het linker oog, en met hetzelve genoegzaam blind. Genoemde Jongeling was door de Diakenen van de *Lang-Akker-Schans* besteed by een Kleermaker te *Nieuw Beerta*, doch is in den avond van den 5 Augustus ll. zyn Baas in stilte ontloopen; zynde by zyn vertrek, gekleed met een blaauw wams, eene zwarte trypen broek, zwarte kousen, schoenen met riemen toegebonden, en eenen zwarten hoed op het hoofd. Een ieder die eenig narigt van het verblyf van genoemden Jongeling kan geven, wordt vriendelyk verzocht zulks te doen aan dezelfs bedroefden Vader, of aan de Diakenen bovengenoemd.

LANG-AKKER-SCHANS den 12 Augustus 1811.

Tot narigt der LIEFHEBBERS van de VISSCHERY, wordt door dezen bekend gemaakt, dat in myn NETTE-FABRIEK dagelyks te bekomen zyn: Toogen of Sleepnetten van 6, 8, 10, 12, 16, 20, 30, 50 tot 100 vademen lang, Jagt of Schrobbenetten, Schakels of Treemkers, Kuilen tot Aal en Geraalfuiken in soorten, Bongen of Tonnelfuiken, Tootebellen of Kruisnetten in soorten, allerhande Kubben, Sloot of Hoepeladen; en tot de Buitenwateren: Korren tot Schelvisch en Schol, Want en Kuilen tot Haring, en alles wat tot een volkomen Nette-Fabriek behoort, tot de allerminste pryzen, by den gepatenteerden *Nette-Fabrikant*

OCKO JACOBUS OCKINGA, wonende in de groote Ooster-straat te *Embden*.

SAMSON, Eigenaar der groote Magazynen van allerlei soorten van GOEDEREN van het Portail St. Chaumont van *Parys*, *Bourdeaux*, *Straatsburg*, *Antwerpen*, *Lyon*, enz., enz, heeft de eer te adverteren, dat hy in deze Stad is aangekomen met eene aanzienlyke sortering van Soyeries, Schals en Nieuwigheden van allerlei soorten, welke hy twintig ten honderd beneden de koers Verkoopt, en tot den gestelden Prys; te weten: Taffen 1 gl. 8 st. Marcelines, van allerlei kleuren 1 gl. 8 st. Idem Schotsche 1 gl. 10 st. Levantine 1-17 tot 2 gl. Witte en Zwarte Krep 1 gl 6 st. Zyden Laken voor Broeken 3-10 en 4 gl. Schotsch Madras, het stukje 9 gl. Idem Koliastra 8 gl. Gekeperde Omslagdoeken van 2 el, 6 gl. 10 st. Idem, idem van 2½ el 9 gl. Madrasse Omslagdoeken van 2-10 tot 5 gl. 200 Dozynen Zwarte en Witte Zyden Kousen; voor Dames is de prys 2 gl. 12 st., en voor Heeren 2 gl. 18 st. —— Fichus, Tartarinus en Gulestanes van den nieuwsten smaak. Schals Façon Cachemir, Merinos, Boiteux, Fleuris, Raiés in het Wolle en in het Katoen, en duizend andere artikelen, die hy insgelyks twintig ten honderd beneden de koers zal verkoopen en tot gestelden prys. Hy is gelogeerd by den Heer G. GERSTMAN, aan de Groote Markt, op de eerste verdieping.

J. JACOBI, woonachtig te *Groningen*, in de Volteringe-straat op de hoek van het Woerdje, van de Departementale Commissie van *Oostvriesland*, en van de Departementale en Stedelyke Commissien van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzicht te *Groningen* geëxamineert, maakt bekend, dat hy in den tyd van 5 minuten de LYKDORENS aan de Voeten, op wat plaats dezelven ook mogen zitten, zonder eenige smerten of bloedverlies kan genezen. Hy bedient Heeren en Dames, als ook Kinderen, zoo wel in zyn Woning als in de Huizen, alwaar hy wordt ontboden. De armen bediend hy om niet.

NB. Ook reinigt hy de MOND en TANDEN, en verrigt verders wat tot het houden van een schoon en sierlyk gebit behoort.

J. JACOBI, Opérateur, demeurant à *Groningue*, dans la rue dite Volteringestraat, sur le coin du Woertje, s'engage d'opérer les cor-au-pied dans l'intervale de 5 minutes, sans la moindre douleur; aussi de ôter les ongles-enrassiné dans la chaire; de fortifier les dents gâté et de leur donner un teint blanc.

S. JONAS, *Cachet* en *Stempelsnyder*, woonachtig in de Volteringe-straat, Lett. X. No. 15, recommandeert zich by alle respective *Ambtenaren* tot het vervaardigen van het KEIZERLYKE WAPEN, zoo wel tot CACHETTEN als tot STEMPELS, en verder tot VISITE-KAARTJES, ADRESSEN, NAAMTEEKENINGEN; belooft een civile en honnette behandeling.

De Glazen- en Brillen-Slyper J. M. LEVI op de Nieuw-Stad, Letter X, No. 163 te *Groningen*, adverteerd door dezen aan het Publiek, dat hy maakt, verkoopt en repareert, allerhande Glazen, tot Mathematische Instrumenten, Teleskopen, Mikroskopen, Verrekykers en Leesglazen; voornamelyk Brillen, waar van zyne kundigheid wel bekend is zoo wel voor jonge lieden het gezigt te bewaren, als voor oude verzwakte gezigten te verhelpen; als mede Nachtbrillen, voor lieden die des nachts niet kunnen zien door Brillen die zy daags gebruiken; als ook voor byziende menschen, zoo dat zy op den afstand van 300 treden ver kunnen zien; gelyk mede om geöpereerde of zwakke gezigten te bewaren. Verzoekt een ieders gunst en recommandatie, belooft eene prompte en civiele behandeling. —— NB. *Dezelve geeft zyne Glazen niet in Commissie, en zendt niemand daar mede rond.*

Eene KEUKENMEID van goede getuigenissen voorzien, en haar werk *wel* verstaande, tegens November eerstkomende in deze Stad dienst begerende, op voordeelige condities, adresseere zich by den Drukker dezes, ter bekoming van nader onderrigt.

TWEE of meer TIMMER-GEZELLEN, hun Werk verstaande en Werk begerende, vervoegen zich ten spoedigsten by P. SCHENKEL, Timmerman te *Winschoten*.

Iemand genegen zynde, een JONGE HEER en een JONGE JUFFER in de Kost te willen besteden by G. S. SIBINGA, adresseere zich by denzelven, wonende in de Steelstra iser-straat, Lett. C. No. 154.

Voor een STUDENT wordt GEVRAAGD een KAMER met *bediening*, liefst by *fatsoenlyke bedaagde lieden*, niet verre uit de Stad, doende in het *Academisch Jaar* 60 à 70 guld. Hure. Adres by den DRUKKER DEZES.

By de Vleeschhouwers J. HOEKZEMA by de Korenbeurs, en L. J. BOERKEMA aan de Vischmarkt, is op heden geslagt: eene vette fyne JONGE KOE.

BOEKHANDEL.

De CATALOGUS der publieke *LEES-BIBLIOTHEEK* van H. EEKHOFF Hz, eerste stuk, *Nederduitsche Boeken*, in eene Alphabetische orde thans afgedrukt zynde, wordt by denzelven uitgegeven voor 5½ stuiv. Deze Catalogus bedraagt thans een aantal van ruim 1900 Nos. of ruim 3000 Boekdeelen der beste en nieuwste Geschiedenissen, Levens- en Reisbeschryvingen, Romans, Tooneelstukken en andere fraaije Werken. Het 2de en 3de stuk der *Catalogus*, zynde *Fransche* en *Hoogduitsche Boeken*, worden gedrukt, en zullen ten allerspoedigsten volgen.

By C. L. MEIJER in de achter de Muur by de Kyk in 't Jats boog, is gedrukt, en zyn thans nog eenigen te bekomen: DICHTKUNDIG TAFREEL *van alle de Boeken des ouden en nieuwen Testaments;* als mede hoeveel Boeken, Capittels, Verzen, Woorden, Letters, enz., in den Bybel gevonden worden. In Plano, à 4 stuivers. Zeer geschikt om opgeplakt, of in lysten achter glas geplaatst te worden. Hetzelve is mede te bekomen by de Boekverkoopers NEELMEIJER in de *Pekel-A*, HUISINGH te *Wimschoot*, en STAAL in de *Wildervank*.

NIEUWE ZAKBOEKJES
[illegible] GETELIJKEDEN,
[illegible] à
[illegible] 2 Stuivers het stuk.
Ingerigt gelyk de *Fransche* Boekjes, *naar het* VOORSCHRIFT, *liggende ter* SECRETARIE *dezer* STAD;
worden
GEDRUKT en vervolgens uitgegeven by de Boekhandelaren
M. VAN HEYNINGEN BOSCH,
in de Oude Ebbinge-straat,
en by
R. J. SCHIERBEEK,
aan de Breede Markt.

By M. VAN HEYNINGEN BOSCH te *Groningen*, wordt thans WEDEROM uitgegeven: IETS *over het* SOLEMNISEREN *van de* HUWELYKEN, *door de* OFFICIEREN *van den* BURGERLYKEN STAND, *volgens de bepalingen van het* code NAPOLEON, *met en benevens de noodige* CONCEPT-FORMULIEREN In gr. 8vo. à 4 stuivs. De GEMEENTE-BESTUREN, de GRIFFIERS van de VREDE-GEREGTEN, welke de functien van NOTARIS waarnemen, en onderscheidene *Acten* in het stuk der huwelyken moeten passeren, als mede de OUDERS, die HUWBARE KINDEREN hebben, en de JONGE LIEDEN welke zich in den ECHT wenschen te begeven, vinden hier alles, op eene zeer duidelyke wyze by elkander, wat zy, ten dezen opzigte, dienen te weten; zynde dit Boekje te belangryker, om dat in het Code NAPOLEON geene FORMULIEREN gevonden worden, en die welke hierin voorkomen, geschoeid zyn *op de leest der* FORMULIEREN, *die in* Frankryk *gebruikt worden;* zynde de Uitgever borg voor derzelver echtheid.

SCHEEPSNIEUWS.

Te Antwerpen zyn gearriveerd: J. Moolenbergh, le Jeune Corneille; kapt. Loots, le jeune Simon; And. Boers, l'Amour; Roelof Wessen, la Femme Jacoba, en kapt. Veenman, l'Entreprise, alle van Amsterdam; Jan van Wanderen, les Quatre Sours; Jean van Vlaanderen, les Quatre Frères, beide van Edam; Gerard Stam, van Gouda; G. G. Verjagen, la Femme Alida, van Schiedam; Kapt. Kruisweg, le Bonheur des Nimegue, en Jean Nordlyn, l'Experience, beide van Nymagen; Jacob de Strooboer, Henrietta; Wibe Renses, la Femme Hebelina; kapt. Elevre, Jamais Pense; Douwe Droes, la Femme Mensina; Klaas van der Meulen, les Deux Frères; Geert Folkerts, Anne Dorothea; Fredrik Bruins, la Femme Margaretha; Jean H. Gort, de Vrouw Maria; J. B. Brandenburg, l'Esperance; Derk Jacobs, le Jeune Willem; Gerd H. Beyker, la Femme Gebke; R. J. Bakker, l'Amitié, en Berend Feldbron, de Jufvrouw Swaantje, alle van Stickhausen.

PUBLIEKE FONDSEN.

PRYZEN der GRANEN enz., op de Koorn-beurs te *Groningen*, van den 13 Augustus.

Tarwe.		fl. gl. a fl. gl.	fl. gl.
Omm.	106, 118	8, 8 a 8, 4	19
Old. witte	118, 124	7, 19 a 8, 8	15
Old. bonte		a	
Smodde		a	
Rogge.			
Ommel.	112, 118	5, 6 a	15, 18
Sappem.	112, 118	5, 6 a	15, 18
Garst.			
Old. wint.	94, 100	2, 13 a 2,	
Ommel.	94, 98	2, 12 a 2, 17	19
Old. zomer	96, 100	2, 12 a	18, 4
Ommel.	95, 100	3, 12 a	18, 4

Haver.		fl. gl. a fl. gl.	fl. gl.
Dikken Fr.	80, 86	1, 16 a	2, 4
dem.	74, 78	1, 11 a	14, 16
oerhav.	60, 70	1, 3 a	8, 10
Zwarte kr.		a	
Boekweit.			
Sappem.	106, 112	3, 6 a	15, 4
Westerw.		a	
Zaden.			
Old. Koolz.		9, 5 a 11,	5
Om. dito		9, 10 a 11,	6
Geel Most. N.		a	
Boter, 1 Ton		a	

Tarwe weder hooger verkocht; *Rogge* wel afgaande, *Garst*, *Haver* en *Boekweit* wat grager; *Koolzaad* ging vlug af.

KUNSTEN en WETENSCHAPPEN.

De *Stedelyke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt* te *Groningen*, heeft met leedwezen vernomen, dat eenige Ingezetenen dezer Stad, waarschynlyk uit onkunde of verkeerde uitlegging, zich schuldig maken aan overtreding der wet, door Z. Maj. den Koning van Holland gearresteerd, den 8 April 1807, Art. 2, en luidende als volgt:

„ De Apothekers en Drogisten zullen gehouden zyn, om de Vergiften of „ Slaapmiddelen, en by name het Arsenicum of Rottenkruid, de Murias Hy„ drargyri (vulgo Mercurius Sublimatus Corrosivus), en het Opium, op eene ver„ zekerde plaats te bewaren, waar van de Meester den Sleutel aan niemand „ zal mogen toevertrouwen, en zorg moeten dragen, dat het Papier, Doos of „ Glas, waarin dezelve worden afgeleverd, behoorlyk gesloten en verzegeld zy, „ als mede dat den naam van het Vergift met de woorden *zwaar Vergift*, dui„ delyk daar op zy uitgedrukt, op eene boete van *f* 25 : - : - telken reize te „ verbeuren."

De Commissie houdt zich volkomen verzekerd, dat het de wil van Zyne Majesteit is geweest, dat deze order niet *enkel door Apothekers*, en bepaaldelyk zoo genoemde *Drogisten* wordt nagekomen, maar dat dezelve zich wel degelyk uitstrekke, gelyk door het geheel Fransch Keizerryk, tot *verkoopers van Kruidenierswaren en Verfstoffen*, en *alle Ingezetenen* zonder onderscheid. De Commissie bedoelt hier ook voornamelyk de zulke, die zoogenaamde *Hamburger potjes*, en andere middelen ter *verdelging van ongedierte*, verkoopen, die *Rottenkruid* in zich bevatten, hetwelk [illegible] haar leden, by het onderzoek van gemeld potje zeer duidelyk gebleken is.

De Commissie, het haar pligt rekenende, deze heilzame maatregel, welke zoo veel invloed heeft op de welvaart der ingezetenen, zoo veel in haar vermogen is, te handhaven, waarschuwd een ieder, dien zulks aangaat, om zich stiptelyk naar die wet te gedragen.

Uit naam van genoemde Commissie:
THEOD. UILKENS, *Secret.*

IETS OVER BRAND TE KONSTANTINOPEL, EN OVER DE KOELBLOEDIGHEID DER TURKEN.

.... Gister bevond ik my by den Prins * * * en was zeer gerust met schilderen bezig, toen men ons kwam zeggen, dat de voorstad *Pera* in brand stond; een voorval, waarin men hier over het algemeen zeer klein belang stelt, als zynde het zeer gemeen, doch hetwelk my evenwel grooter schrik aanjaagde voor myne vrienden dan voor my zelven; want ik had niet veel te verliezen. Nogtans, daar ik aan myne teekeningen en papieren eenige waarde hechtte, spoedde ik my naar de naaste Kaai, en trad in eene ligte sloep, van roeijers meest voorzien, in wier oogen ik eenen halven Piaster deed blinken. Die edelmoedigheid, welke zy niet zeer gewoon zyn, deed hun de handen en riemen zoo vlug bewegen, dat ik in een oogenblik over de haven was. De oogen op *Pera* vestigende, zag ik niets anders dan een dikken rook, en, te *Galata* aan land stappende, vond ik er alles in de gewone orde, dat wil zeggen, zeer bedaard. De voorbygangers liepen op een deftigen, afgepasten tred en met veel koelbloedigheid. De ambachtslieden waren aan hun werk, en ik bespeurde generlei teeken van opschudding en ongerustheid. Intusschen vraagde ik, al voortgaande, waar de brand was; en men wees my naar het bovenste gedeelte der voorstad, zonder zich te ontrusten, of eenig ander antwoord te geven, dan met eene beweging van de hand.

Eindelyk kwam ik in de groote straat van *Pera;* toen eerst bemerkte ik eenige bewegingen, en, naar gelange ik nader by myne woning kwam, nam het gedruisch toe; doch men verzekerde my, dat het gedaan was, en de brand zich met eenige huizen had vergenoegd. Ik ging al voort, en ontdekte den stoet van den *Kapitein-Pacha*, wederkeerende van de plaats, alwaar de brand geweest was, die niet verre van myne woning lag, en naast het paleis der *Ichoglans*.

De *Kapitein-Pacha* is altyd de eerste, die zich by eenen brand vervoegt, en hy beloont edelmoedig allen, die hem van denzelven berigt gebragt hebben. Deze yver heeft hem de hoogachting en den eerbied der inwoneren bezorgd, die niet in gebreke bleven, met toejuichingen hem te groeten. Deze aanzienlyke ambtenaar zat op een zeer schoon paard; hy werd verzeld van eenige andere Grooten, gevolgd van Vayvodes van *Pera* en *Galata*, en van menigte krygstroepen, sommige van welke van niets anders voorzien waren dan van ketens en groote stokken, met yzeren haken daaraan vast. De pompers sloten den optogt. Zeer klein zyn hunne pompen, en twee man dragen ze op hunne schouders. Anderen zyn met bylen gewapend; hunne armen, beenen en borst dragen zy bloot, en het eenige verdedigende geweer, waarvan zy gebruik maken, bestaat in eene muts of helm van glad metaal, die in eene punt eindigt, en zeer veel gelykt naar den *galerus* der aloude *Salische* priesteren, *pileati Salii.*

Gekomen zynde ter plaatse, alwaar de brand geweest was, en by de nog rookende puinen van verscheiden huizen, deed ik onderzoek naar de oorzaak van dit ongeluk, en de wyze, hoe de brand gebluscht was. Zie hier wat ik vernam:

Een welgestelde *Turk*, eigenaar van een dezer huizen, zoude dien dag in het huwelyk treden. Diensvolgens waren in het huis de noodige schikkingen gemaakt tot de vrolyke plegtigheid; van binnen was het geparfumeerd en versierd, en zelfs van buiten met bladeren en bloemen; in het voornaamste vertrek, alwaar de huwelyksknoop zoude gelegd worden, had men een komfoor met vuur geplaatst onder de *tandour*, zynde een ronde tafel, overdekt met een fraai tapyt, hetwelk tot op den grond hangt, en rondom welk het gezelschap op sopha's zit. Nadat alles in gereedheid was gebragt, was de bruidegom, van zyne bloedverwanten, en zelfs van zyne slaven, verzeld, uitgegaan, om zich naar de bruid te begeven; naar het schynt was er niemand in het vertrek gebleven. Men onderstelt, dat eene vonk, uit het komfoor gespat, de tandour hebbende in brand gestoken, spoedig tot het houten beschot was overgeslagen. Het gebouw, insgelyks van hout, even gelyk de meeste huizen hier te lande, vat vuur, en slaat de brand, in een oogenblik, tot de belendende huizen over. De *Kapitein-Pacha*, terstond gewaarschuwd, vervoegt zich ter plaatse, alwaar de brand was. Even spoedig toegediend als wel bestuurd, was de hulp, en men sneed den voortgang des brands af, door het omverrehalen van eenige belendende huizen; dit geschiedde met kleine moeite. Men sloeg ketens rondom dezelve, en door middel van de lange stokken, van haken voorzien, boven vermeld, en door de vereenigde kracht van eenige honderden sterke armen, die gelyktydig werkten en naar verscheiden kanten, werd het huis gesloopt en stortte by brokken in. Thans werden de nog hier en daar staande deelen van een gescheiden, en de brand, geen voedsel meer vindende, nam een einde. By geluk was het helder en stil weêr; want, ondanks de genomene maatregelen, daar alle deze overgeblevene brokken van hout waren, zoude het vuur nog veel grooter verwoestingen hebben kunnen aantigten (*).

Intusschen verscheen de bruiloftsstoet. Misschien zoude men denken, dat het ongelukkige voorval de plegtigheid deed opschorten: in geenen deele; men vergenoegde zich met te zeggen: *God is goed en barmhartig; zyn wil geschiede!* Bruidegom en bruid, de ouders, vrienden, bruiloftsgasten, allen vervoegden zich ten huize van eenen vriend, tegen over den puinhoop, en de plegtigheid had voortgang met een veel bedaardheid en koelbloedigheid, als of er niets gebeurd ware. Ik zelf zag aan de deur van het huis, alwaar de bruiloft werd gehouden, en welk van het geschal van speeltuigen weergalmde, de *arabat*, in welke de bruid by den Cadi was gebragt, en den boom, met zilverdraad en loovers versierd, welke den jonggehuwden wordt voortuitgedragen. De wagen was met twee witte paarden bespannen, met roode tuigen. De koffer, op vier raderen rustende, geleek veel naar onze ouderwetsche koetsen, aan alle zyden gesloten door eene soort van vergulde en getraliede horretjes. Deze praal van sieraden deed my denken aan hetgene PLINIUS zegt van de koetsen der *Romeinen*, die met zilver en goud beslagen waren (†).

Dit voorval heeft my aanleiding gegeven om eenige byzonderheden op te zamelen, aangaande de branden, welke *Konstantinopel* zoo dikmaals verwoesten. De Geschiedenis vermeldt er voorbeelden van, die zeer vermaard zyn, en met staatkundige omstandigheden in verband staan: want het misnoegen des volks vertoont zich dikmaals in deze wraakoefening op de regering. Dan volgt de eene brand op den anderen, en legt de paleizen der grooten en ryken in de asch. Weinig lydt het volk er by; het begeeft zich naar de openbare gebouwen, van steen gebouwd. De *Bazards*, de portalen der Moskeeën, de scholen en de baden dienen hetzelve ter wykplaatse; de huizen worden herbouwd in zeer korten tyd, en alles is wederom in rust en orde.

(Uit de *Lettres sur la Grèce etc.* door den Heer A. L. CASTELLAN.)

EEN ZELDZAAM VOORBEELD VAN BUITENGEWONE VRUCHTBAARHEID.

In den jare 1782 had men het volgende voorbeeld van buitengewone vruchtbaarheid. Een boer uit het Moscovische stadhouderschap in den Schniskischen Kreits, met name Fedor Wasfilew, toen ter tyd vyf en zeventig jaren oud, bragt met twee vrouwen 87 kinderen ter wereld. Zyne eerste vrouw baarde zeven en twintig maal en bragt vier maal 4 kinderen te gelyk, zeven maal drielingen en zestien maal tweelingen ter wereld, dus nooit een eenig kind. De tweede vrouw was niet minder vruchtbaar en baarde in acht kraambedden 18 kinderen. Van al deze 87 kinderen leefden dat jaar nog 83.

(HERMANN's *Statistischen Schilderungen des Russischen Reichs*, 1790)

(*) *Eenigen tyd na myn vertrek, teekent de* Heer CASTELLAN *hier aan, verbrandde de geheele voorstad* Pera, *nevens verscheiden paleizen van Gezanten, zoo als die van* Pruissen, Engeland *en* Zweden. Het Fransche en het Venetiaansche *paleis bleven alleen behouden, omdat zy op zich zelve stonden, en om dat zy vaster en sterker waren, als zynde van steen gebouwd.*

(†) PLINIUS, Lib. XXXIII. Cap. 11.

Te GRONINGEN, by M. VAN HEYNINGEN BOSCH, in de Oude Ebbinge-straat, Redacteur en Drukker der beide Nieuwspapieren in het departement van de Wester-Eems.
De prys van ieder nommer is 4 duiten.